

L'ESPERIT DE LA LLEI

Aurelio Beltrán

Quan per obligació, devoció o qualsevol altra benèvol raó s'atén el que s'ha anat titulant política científica, resulta com més va més sorprenent trobar-se amb alguna prèdica –ja siga de científic, polític, empresari, gestor, comunicador o financer– que no incloga la proclama del caràcter estratègic per a la nostra tecnoglobalitzada societat del coneixement/aprenentatge de l'abans binomi R+D –C i T ja sona arcaic– i avui, cada vegada més, presudotrinomi R+D+I. D'això, invariablement, se'n desprèn que la ciència –lllegiu-la ara com un tot– és –ha de ser– Qüestió d'Estat. Monolitisme discursiu que es trenca amb promptesa quan el teòric interès general que ha d'animar aquestes qüestions produeix pràctiques quotidianes, tan vulnerables per les particulars concepcions de l'interès.

La nostra llei de la ciència, ara fa un any que va ser aprovada per les Corts Valencianes, sembla paradigma de la dificultat de compaginar interès general i particularisme. No es tracta de tornar sobre la seua vacuïtat o, de manera oportunista, d'esbossar potser punyents, més que odioses, comparacions amb disposicions anàlogues, com ara l'aprovada per l'Assemblea de la Comunitat de Madrid. Al capdavall, a més de la lletra també diuen que hi ha l'esperit de la llei. Però amb aquest esperit no hi ha conjur que valga. La necessitat de corregir els problemes tradicionals de la nostra investigació científica i tècnica, bàsicament centrats en la dotació insuficient de recursos i l'escassa coordinació i gestió dels programes investigadors (sic) era justificació primera per a la promulgació d'una normativa amb rang de llei.

Ha passat un any, es consumeix una legislatura, on és l'esperit? Perquè –coordinació– el Pla Valencià –publicitat estaria si ja existira– continua apareixent (projecte de pressupostos de 1999) en epígrafs dels programes de la Conselleria d'Educació. Perquè –recursos– aquests programes creixen (una vegada més el caire prosaic dels nombres) un 2,9% en relació amb 1998. Quan les despeses totals de la Generalitat ho fan un 7,2%, no sembla que l'interès de l'executiu /legislador, intèrpret suprem, per corregir aquest altre problema tradicional haja tingut una conseqüència plausible. I si

de recursos humans es tracta, per quan l'aplicació de les previsions del Model de Finançament de les Universitats? Gestió, això sí, almenys així ho indica el fet que les despeses associades que s'hi consignen hagen crescut des de 1996 un 144%, encara que la partida reflectida com a “ajudes al foment i a la difusió de la investigació” (beques, projectes, etcètera) continua pressupostàriament impertorbable (0% de creixement) durant aquest mateix període. Però tenim llei, que en aquests temps sembla la qüestió més important. I ja se sap que els esperits/ànimes penen abans de la glòria i, de vegades, resulten esquius.

Encara que és possible que moren en viarany solament intricats per al desinformat i siga ja manifestació

vertadera aquesta febre de consells assessors que s'endevina: el dictat en la llei de desembre, el dels prestigiosos Premis Jaume I, topat de nas a nas al juliol, o, si encara n'eren pocs, el com nou autoproclamat pel Consell Valencià de Cultura. Quin assessorarà com a qui i sobre què? O potser, mentre atenem altres fondà-

«LA NOSTRA LLEI DE LA CIÈNCIA SEMBLA PARADIGMA DE LA DIFICULTAD DE COMPAGINAR INTERÈS GENERAL I PARTICULARISME»

ries, la glòria habita ja aquest OPVI que, encara que intangible, hi és. Per què solament si hi és pot gaudir de la canongia que representen els discrecionals 574 milions de pessetes ja concedits per als elegits. Tal volta la Qüestió d'Estat pot esdevenir una cosa tan senzilla com això, l'estat factòtum i silenciós. Però això no pot ser. Resulta impropri d'aquells a qui l'estat sempre els va semblar tan gros que solament enyoraven tenir-lo a règim. De segur que tot són, senzillament, malentesos i que solament un obcecador pessimisme inveterat impedeix atàllar les oportunitats que ofereix aquesta llei –això és la qüestió més important– que ara compleix un any.

I si has tingut la paciència d'arribar fins aquí, et pregue que perdones les llicències. Són les postremes i fa temps que em balla al cap el poema de Miguel Hernández: “*Nos lo dan hecho, Doctor. / Sonreír con la alegre tristeza del olivo, / esperar, no cansarse de esperar la alegría. / Sonriamos, doremos la luz de cada día / en esta alegre y triste vanidad de ser vivo.*” Sempre he pensat que Galileu estava millor excomunicat.